

Ефективні комунікації

Основи презентаційних навичок

Львів - 2019

СПІЛКУВАННЯ

Спілкування – процес взаємодії між людьми.

- *Комунікант* - той, хто ініціює процес спілкування, виступає його адресантом;
- *Комунікат* - той, на кого спрямоване спілкування і хто є його адресатом.

Завдання спілкування:

- Передача інформації
- Вплив на поведінку іншого
- Вираження емоцій

ТИПИ КОМУНІКАЦІЇ:

□ ВЕРБАЛЬНА

інформує про об'єкти та логічні зв'язки

□ НЕВЕРБАЛЬНА

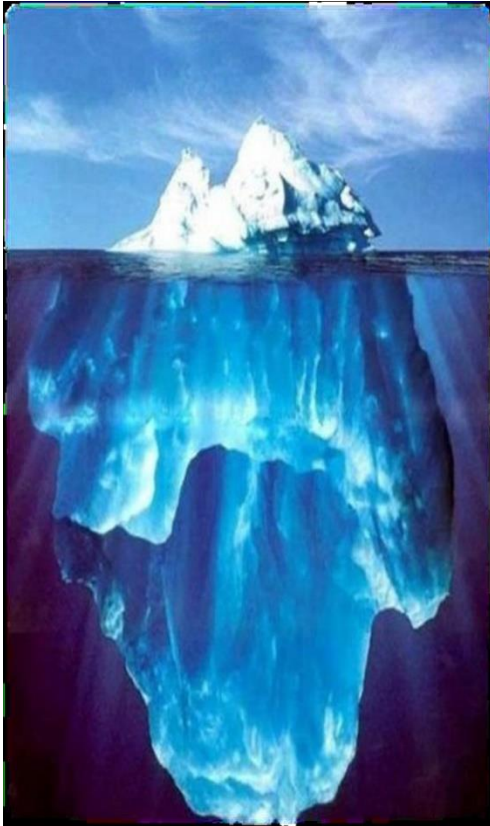
інформує про відносини між особами

Компоненти невербальної комунікації

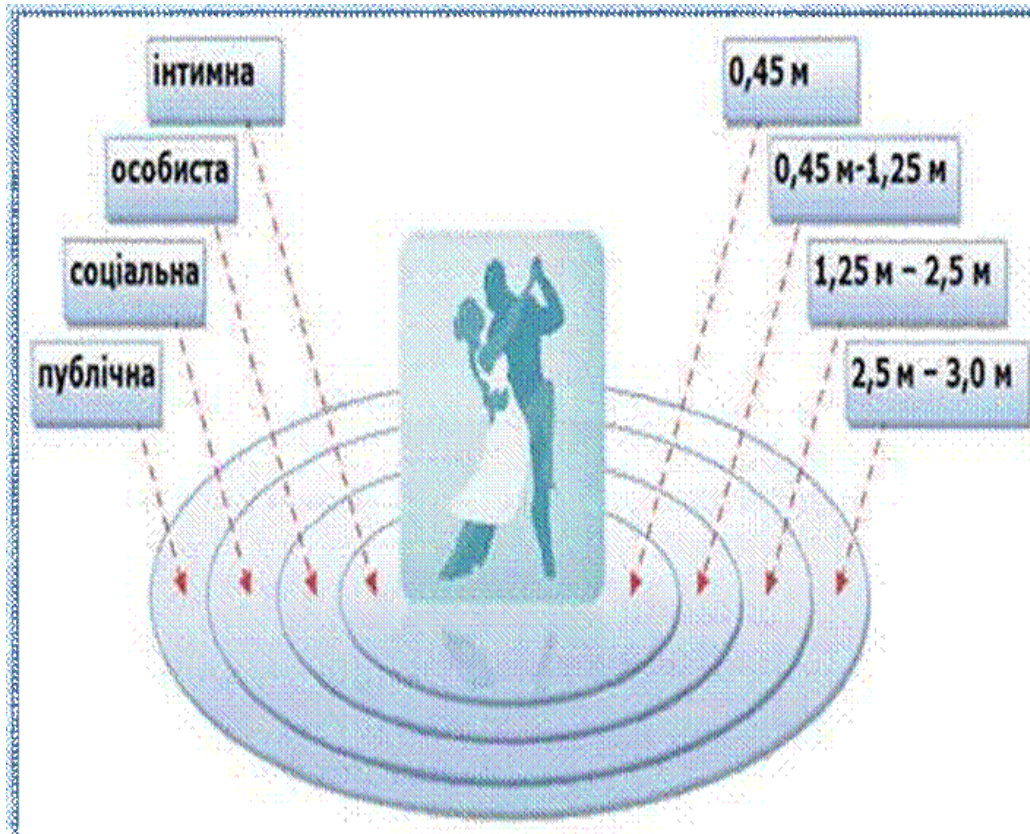
- Мова тіла
- міміка – вираз обличчя
- жести - рух тіла і його частин
- мова поз тіла
- відстані в просторі
- зіткнення
- погляди (напрямок, тривалість, частота...)
- Паралінгвістична характеристика мови (компонент, що не стосується змісту):
  - сила голосу
  - висота голосу і його тембр
  - тривалість мови
  - швидкість мови
  - помилки в мові (застереження, запинки, пропуски, і т.д.)

Кількість інформації, що передається під час комунікації

Вербальна	Мова	7%
Невербальна	Інтонації	38%
	Мова тіла	55%

ЗОНИ СПІЛКУВАННЯ

- **Інтимна** зона (15 - 46 см) - спілкування з близькими, батьками, родичами.
- **Особиста** зона (46 - 125 см) - відстань спілкування з друзями і однодумцями.
- **Соціальна** (1,2 - 2,5 м) - відстань на переговорах з приятелями і колегами по роботі.
- **Публічна** (більше 2,5 м) - ділові переговори, візити до вищих чиновників.

ЗОНИ СПІЛКУВАННЯ

Загальні поради:

- ❑ слід дотримуватись міри у дистанціюванні (не треба надмірно віддалятися і не надто наближатись до партнера); дистанція між партнерами повинна відповідати ситуації;
- ❑ не варто починати спілкування з відстані більш ніж 4 м. Найбільш прийнятними на такій дистанції може бути посмішка чи кивок головою на знак привітання;
- ❑ перші фрази краще говорити на відстані соціальної зони;
- ❑ відстань треба долати поступово, а не перескакувати через одну чи дві зони. У такому разі легше досягти згоди, виважено розв'язати проблему;
- ❑ не порушати визначену зону, особливо інтимну, в ділових стосунках це є неприйнятним.

Головним інструментом словесної комунікації є мова і слово

- Для словесної комунікації необхідно:
  - розуміти зміст застосовуваних слів і володіти відповідним запасом;
  - зрозуміло висловлювати свої думки та думки без натяків на двозначність;
  - зрозуміло артикулювати, застосовувати набір слів, що відповідає рівню партнера;
  - думки висловлювати з точки зору „власного Я“;
  - говорити конкретно по змісту;
  - активно слухати партнера;

Найважливішими аспектами вербальної комунікації є:

- спосіб висловлюватись, тобто спосіб, яким вона формулює думки, зрозумілість інформації,
- спосіб висловлювати відчуття і почуття,
- спосіб аргументації,
- спосіб ставити запитання,
- ступінь відкритості і зрозумілості комунікації без маніпуляції,
- ступінь взаємної інформованості активних учасників комунікації,
- здатність активно слухати,
- раціональний, діловий і конструктивний підхід до рішення конфліктів,
- помилки і пастки в застосуванні деяких слів і словесних конструкцій,
- асертивність як вихідний пункт для оптимального, спокійного, ділового способу

Розрізняють бар'єри внутрішні та зовнішні

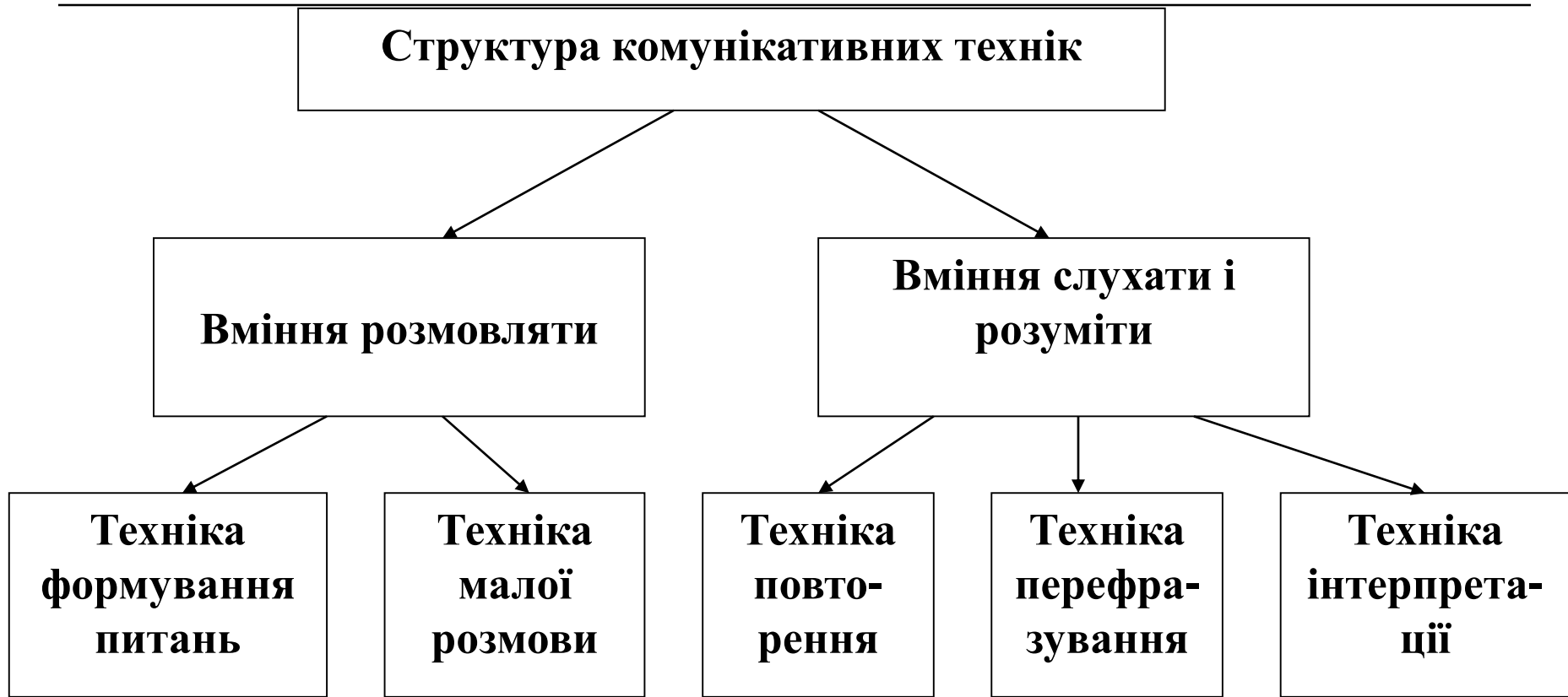
До зовнішніх бар'єрів відносяться:

- відволікання уваги на будь-що, наприклад телефонний дзвінок;
- загальний рівень шуму у приміщенні, де відбувається спілкування;
- візуальне відволікання, наприклад, ви побачили за вікном знайомого, якого не бачили багато років.

Внутрішні бар'єри:

- страх перед невдачею;
- сімейні проблеми, турботи, пов'язані з персоналом, проблеми в школі;
- забобони (Ваші чи Вашого співрозмовника);
- турбота про особисті інтереси, замість турбот про інтереси клієнта;
- різниця у культурі і звичаях;
- наголос і спосіб мовлення, швидкість, жаргон;
- емоції (злоба або депресія);
- фізичні незручності (голод, незручність після довгого сидіння);
- невміння слухати або “читання думок”;
- мрії з відкритими очима, у той час, коли клієнт говорить;
- професійний жаргон.

Комунікативні техніки

Методи активного слухання:

- Пояснення
- Резюме
- Спонування
- Оцінка
- Парафразування
- Відображення

ДІЛОВЕ СПІЛКУВАННЯ

Мета - досягнення узгодженості у трудовій, професійній сферах, суспільній діяльності.

Ознаки ділового спілкування:

- Статуси партнерів чітко визначені.
- Існують норми поведінки й правила, порушення яких може образити гідність партнера.

Ділове спілкування виникає між людьми, які мають лише формальні міжособистісні стосунки (співробітники, керівники, підлеглі, службові особи та громадяни).

Види спілкування

Міжособистісне

Групове

Соціальне

Стилі спілкування

**Неприйнятні
(деструктивні)**

Примітивний

Авторитарний

Маніпулятивний

**Прийнятний
(конструктивний)**

Офіційно-
діловий

Стилi спілкування: Авторитарний

Авторитарний стиль (лат. — влада) базується на безпосередньому підкоренні окремої людини або колективу владній особистості.

Засоби впливу: домінантні.
Розпорядження, вказівки, накази, інструктажі, жорсткий контроль, гальмування творчих намагань.

Інтонації та жестикуляція: різкі, погрозливі інтонації, домінування, порушення дистанції спілкування, агресивна жестикуляція

Стилi спілкування: Примітивний

Примітивний стиль – врахування виключно своїх потреб.

Демонстрація зневаги до співбесідника, недоречне використання розмовного стилю спілкування

Інтонації та жестикуляція: використання образливої жестикуляції.

Стилi спілкування: Маніпулятивний

Маніпулятивний стиль – відношення до партнера по спілкуванню як до засобу досягнення виключно своїх цілей. Демонстрація поведінки, що підштовхує співбесідника до певних цілей, ігнорування співбесідника.

Стилi спілкування: Офіційно-діловий

Стиль мовлення, що використовується в офіційному спілкуванні.

Ознаки:

- Позбавлений образності, емоційності.
- Широко вживаються готові ділові словесні формули типу: “відповідно до”, “з метою”, “згідно з” та ін.
- Нейтральна лексика, вживається в прямому значенні.
- Може містити посилання на інструкції, закони, розпорядження.
- Лаконічність, стислість й послідовність викладу інформації.

Позиції в спілкуванні

Я – ОК ТИ – ОК	Позиція ПОВАГИ до себе з ПОВАГОЮ до інших, передбачає настанову на успіх та стратегію «Виграв-Виграв»
Я- ОК ТИ – НЕ ОК	Позиція ПЕРЕВАГИ над іншими, тактика переслідування та агресії, стратегія «Виграв - Програв»
Я – НЕ ОК ТИ- НЕ ОК	Позиція НЕДОВІРИ , тактика ухиляння від взаємодії з іншими, стратегія «Програв - Програв»
Я – НЕ ОК ТИ - ОК	Позиція САМОПРИНИЖЕННЯ з іншими, неадекватна тактика залежності від думки інших, стратегія «Програв - Виграв»

Складові елементи процесу спілкування

З ким я розмовляю?	Що я кажу?	Як я розмовляю?
Врахування фактору адресату	Значення, зміст інформації («Меседж»)	Особливості голосу, інтонації, темпу і т.п.

ЗНАКИ УВАГИ

БУДЬ-ЯКА ДІЯ АБО БЕЗДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО СТОСУЄТЬСЯ ІНШОГО ТА ВИКЛИКАЄ ЙОГО ЕМОЦІЙНУ РЕАКЦІЮ. ЯК ТРЕБА РОЗМОВЛЯТИ:

- ❑ **БУДЬ-ЯКА ДІЯ МОЖЕ БУТИ:**
- ❑ Позитивним знаком уваги (посмішка, демонстрація бажання допомогти, позитивний настрій, ввічливе звертання тощо);
- ❑ Негативним знаком уваги (грубість, сарказм, іронія, демонстрація власної роздратованості тощо);
- ❑ Нульовим знаком уваги (це ігнорування звернення чи запиту).

ЯК ТРЕБА РОЗМОВЛЯТИ

- ❑ Використовуємо короткі фрази та позитивну лексику
- ❑ Використовуємо офіційні звернення та всю модуляцію голосу
- ❑ Встановлюємо смисловий наголос
- ❑ Уникаємо помилок мови та «паразитів» мовлення

Основи презентаційних навичок

Презентація - в широкому розумінні будь-який публічний виступ з представленням проектів, програм, послуг, товарів, тощо.

- *Мета презентації: є вплив, переконання, спонукання до дії, а не просто повідомлення інформації.*

-
- Особливість (і складність!) ефективного публічного виступу
-
- полягає в тому, що потрібно одночасно говорити, думати, бачити аудиторію і бачити себе ніби зі сторони, будучи готовим у будь-який момент змінити свою поведінку задля привернення уваги цієї аудиторії.

ТРИЄДИНЕ ЗАВДАННЯ ПРЕЗЕНТАТОРА

- **1. Привернути і утримати увагу.**

- **2. Викликати інтерес.**

- **3. Сформувати намір і закликати до дії.**

ПРИВЕРНЕННЯ УВАГИ

- *Мимовільне привернення уваги* викликають елементи новизни, ексцентричності, шокуючі факти, цікаві історії тощо.
- *Навмисне привернення уваги* можливе спеціальними закликами до аудиторії, заінтригувавши її чимось тощо.

ІНТЕРЕС

- Найчастіше пов'язаний у слухачів з можливістю з вигодою для себе отримати інформацію: отримати прибуток, укріпити здоров'я, покращити імідж, підвищити професійний рівень. (Згадайте піраміду Маслоу.)

НАМІР ЧИ РІШУЧІСТЬ ДО ДІЇ

- Виникає тоді, коли можливі вигоди від отриманої інформації перевищують затрати грошей, часу, сил тощо.

Дії

- Намір до дії не означає реальної дії. Потрібен хоч маленький крок від представників аудиторії, наприклад, публічна обіцянка зробити щось, аванс у іншому вигляді. До негайних дій можна спонукати слухачів презентації в умовах обмеженості наявного в них часу, в тому числі для прийняття рішень.

ЧОТИРИ ЧАСТИНИ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

□ **Вступ**

Завдання – сподобатися, викликати довіру, привернути увагу, повагу та інтерес.

Як: залежить від конкретної аудиторії, людини, теми презентації, досвіду, відомості тощо. Але обов'язково слід сказати: про що, навіщо йтиме ця презентація та окреслити час виступу.

□ **Основна частина**

Обмалювати ситуацію, як ви її бачите, перерахувати можливі шляхи її покращення, запропонувати свій спосіб вирішення проблеми. Для цього закликати до бажаних дій чи рішень, показавши переваги своєї пропозиції.

□ **Висновки**

Резюме вашої пропозиції та її переваг. Конкретизація пропозицій, персоніфікація.

□ **Відповіді на питання**

Завдання – зняти заперечення, непорозуміння, розкрити деталі, ще раз пов'язавши їх з перевагами вашої пропозиції.

Окремий випадок принципу Парето (20% до 80%).

Вступ і висновки можуть зайняти не більше 20% всього часу виступу, але за ними складається до 80% відсотків враження від вас і вашої презентації.

Виступ виглядає красиво, коли ви робите словесні переходи: «А зараз я зупинюсь на суті своєї пропозиції...», «А тепер дозвольте перейти до заключної частини...», «Готовий відповісти на ваші питання...».

12 ЕЛЕМЕНТІВ, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ ВАМ В ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Комплімент	Створить позитивний настрій
Незвичний початок	Приверне увагу аудиторії
Апеляція до вигод	Посилить зацікавленість до презентації
Посилання на авторитетів	Викличуть довіру до ваших слів
Статистика	Підвищить достовірність
Шокуючі факти	Посилить увагу до матеріалу
Питання до аудиторії	Посилить залученість аудиторії
Використання наочності	Підвищить запам'ятовуваність
Зоровий контакт	Привертає увагу
Жести	Посилюють образність і керують увагою
Заклик до конкретних дій	Підвищує результативність
Подяки та увага	Підкреслять професіоналізм, створять приємну атмосферу